

Corona actieplan sociale economie

Corona heeft een grote impact op de economie en dus ook de sociale economie. 85% van de sociale economie ondernemingen heeft de werkzaamheden moeten stil leggen, volgens een bevraging van Koepelorganisatie HERW!N, 9000 werknemers zijn tijdelijk werkloos. Dat zijn mensen die het ook voor de corona crisis financieel gezien niet al te sterk staan maar ook op sociaal vlak niet erg 'kapitaalkrchtig' zijn. Bij hen hakt de crisis er dus dubbel zo hard op in. De sociale economie wil dus zo snel mogelijk heropstarten; in het belang van het sociale economie bedrijf zelf maar zeker ook in het belang van de doelgroep en dit uiteraard in de best mogelijke omstandigheden op vlak van de gezondheid van hun werknemers.

1. Bevraging van de sociale economie

Om deze heropstart te faciliteren, deden we een bevraging bij onze Vlaams-Brabantse sociale economie bedrijven. We vroegen hen:

- Welke diensten ze op dit moment nog leveren en welke middelen er nodig zijn om deze kwaliteitsvol en zonder gezondheidsrisico's te kunnen leveren?
- Welke diensten ze nieuw zouden willen ontwikkelen en wat men daarvoor nodig heeft?

17 organisaties beantwoordden de enquête. Deze gegevens werden nadien nog aangevuld via telefonische contacten.

De situatie van deze 17 bedrijven is zeer uiteenlopend maar toch detecteerden we een aantal algemene drempels die een snelle heropstart verhinderen.

1) **Te weinig / andere opdrachten**

Een aantal maatwerkbedrijven werken – al dan niet in enclaves - in onderaanneming van andere bedrijven voor verpakking, assemblage,... die op hun beurt stil liggen, waardoor ook de opdrachten voor deze maatwerkbedrijven wegvallen. Het vinden van nieuw werk en nieuwe opdrachten was voor de corona crisis al een uitdaging maar dat is nu des te meer. Anderzijds krijgen maatwerkbedrijven ook nieuwe en andere vragen, denk maar aan het vervaardigen van mondmaskers.

2) **Vervoer**

De mobiliteit bij de doelgroepwerknemers van de sociale economie is zeer beperkt. Velen hebben hun rijbewijs niet en/of beschikken niet over een auto. Nochtans zijn er heel wat doelgroepwerknemers die op externe werkplekken werken, bv. in het groenonderhoud, op werven, in enclaves. Om deze mensen op de werkplek te krijgen organiseren veel maatwerkbedrijven collectief vervoer met busjes. Eén begeleider rijdt dan bijvoorbeeld rond met een busje met 6 werknemers.

Omwille van de social distancing maatregel is dit niet langer mogelijk. In het busje kan nog maar één begeleider en één doelgroepwerknemer. Het aantal mensen dat daardoor maar kan werken, is gemiddeld 5 keer lager.

3) Te weinig beschermmateriaal

Om de doelgroep zo goed mogelijk te beschermen heeft men nood aan beschermingsmateriaal, zoals mondmakers, gezichtsmaskers en handgels, vooral op werkplekken waar geen stromend water voorhanden is. Op dit moment is er onvoldoende van dit materiaal in huis om het regelmatig te verversen.

4) Educatie van de doelgroep

De sociale economie bedrijven geven aan dat gerichte sensibiliseringsacties voor hun doelgroep, voornamelijk met betrekking tot social distancing, nodig zijn. Sommige doelgroepmedewerkers kunnen heel erg afhankelijk zijn naar elkaar en/of hun begeleider toe. Het zal niet evident zijn er op toe te zien dat ze de nodige afstand ten opzichte van elkaar bewaren. Sociale economie bedrijven experimenteren met signalisatie borden om de doelgroep 'op te voeden' in deze social distancing maatregelen.

5) Psycho-sociale noden

De doelgroep van de sociale economie, maar zeker die van arbeidszorg hebben vaak te kampen met psychische/psychiatrische problemen. Sociaal isolement kan zeer nefast zijn voor deze problematiek. Daarom doen ze net aan arbeidszorg of werken ze in de sociale economie: voor de regelmaat, de dagstructuur, de sociale contacten. De kans bestaat dat zij bijvoorbeeld hervallen in een verslavingsprobleem of een depressie. Er zal dus bij velen onder hen heel wat 'oplapwerk' zijn om hen terug in het arbeidsritme te krijgen.

2. Actieplan

Om zo veel mogelijk aan deze noden tegemoet te komen, werkten we een actieplan uit met doelstellingen op korte termijn en lang termijn. Bij de uitvoering van de acties willen we liefst zo veel mogelijk beroep doen op onze eigen sociale economie bedrijven.

1) Extra opdrachten genereren

Hoewel een aantal opdrachten wegvallen, zien we toch heel wat mooie opportuniteiten voor nieuwe activiteiten, zowel op de korte als op de lange termijn.

1.1 Op korte termijn

Op de korte termijn zien we bijvoorbeeld noden op vlak van groenten- en fruitpluk. Vier sociale economie bedrijven geven aan deze diensten te willen leveren met hun doelgroep. We nemen contact op met de landbouw dienst en de Boerenbond om te bekijken of er een matching kan worden gedaan van vraag en aanbod.

1.2 Op langere termijn

Op langere termijn zien we opportuniteiten en een rol voor de provincie weggelegd om:

- Te helpen een aantal productieprocessen terug lokaal te krijgen
- Verder in te zetten op circulaire economie: daarvoor hebben we een innovatiemanager in dienst genomen en bekijken we of we een voorstel kunnen indienen bij Interreg Vlaanderen-Nederland (samen met de POM West-Vlaanderen en STAM)
- Opdrachten voor sociale economie te genereren bij lokale besturen (door de organisatie van een netwerkmiddag sociale economie voor lokale besturen)
- Meer de brug te maken tussen lokale bedrijven uit de reguliere economie en de sociale economie via de matchmakingtool, waarvoor we een subsidie ontvingen van WSE en het subsidiëren van projecten via ons subsidiereglement

2) Vervoer

Om de doelgroepwerknemers van een naar de werkplek te krijgen, voorzien we 2 korte termijn acties:

2.1 Ter beschikking stellen van elektrische fietsen van VELO

Voor doelgroepwerknemers die zelfredzaam genoeg zijn en die niet te ver van hun werkplek wonen stellen we een elektrische fiets van VELO ter beschikking. VELO heeft een aantal elektrische fietsen die momenteel niet gebruikt worden en is bereid deze naar een ander sociale economie bedrijf te transporteren. De kost voor VELO om dit te doen bedraagt 180 euro per maand per fiets.

2.2 Installeren van spatschermen in busjes voor collectief vervoer

Er is veel interesse bij de sociale economie over het installeren van schermen van plexiglas of polycarbonaat in het midden van de camionette en/of tussen de bestuurderscabine en de passagiers. Lange tijd was het hoogst onduidelijk of dit toegelaten was, want het was niet opgenomen in de FAQ die de politie bij de controles moet hanteren. Er werd daarom een schrijven gericht naar de gouverneur, die het op zijn beurt heeft voorgelegd aan de bevoegde instanties. Op 22 april kwam dan het verlossend nieuws dat deze schermen zijn opgenomen in de FAQ en dus zijn toegelaten.

Om voorbereid te zijn op de goedkeuring er was zijn 3 spatschermen besteld als proefproject voor 3 sociale economie bedrijven: IGO, Pro Natura en De Vlaspit. Zij zullen experimenteren met het monteren van deze schermen. Zij zullen andere sociale economie bedrijven wegwijs maken bij de installatie. De schermen kosten 130 euro per stuk. Er werd reeds een Belgische leverancier gevonden voor plexiglas en polycarbonaat. Een Gents maatwerkbedrijf, Compaan, heeft zich toegelegd op het vervaardigen en installeren van deze schermen voor verschillende types busjes. De taak van de provincie beperkt zich hier in het wegwijs maken van de sociale economie over waar ze te krijgen zijn en wat de regels hierrond zijn.

3) Te weinig beschermmateriaal

Om de sociale economie te voorzien van extra beschermmateriaal hebben we 1.000 mondklappers besteld. Deze werden gemaakt door vrijwilligers en zijn dus gratis.

Omdat sommige sociale economie bedrijven aangeven dat deze stoffen mondklappers een vals gevoel van veiligheid kunnen geven, is er ook vraag naar gezichtsmaskers. Deze zijn minder comfortabel om te dragen maar uiteraard veel veiliger en ... ook duurder. De kostprijs per stuk is 6 euro.

Verder willen we ook handgels aankopen. Indien in het groot aangekocht kunnen we de prijs drukken. We vonden een Belgische firma, Konings NV, waar we één pallet van 720 stuks kunnen aankopen aan 3 euro er fles = 2.160 + 21% BTW= 2.613,6 euro.

4) **Educatie van de doelgroep**

Om de doelgroep te helpen bij het respecteren van de social distancing zijn we zendertjes op het spoor gekomen die afgaan als de sociale afstand niet wordt gerespecteerd. Hier ontdekten we twee firma's die deze zendertjes nieuw op de markt brengen: LOPOS, een spin off van IMEC en de UGent en Pro dongle. Het prijsverschil is aanzienlijk; bij Lopos kosten ze tussen de 100 en 129 euro afhankelijk van de grootte van de bestelling, bij Pro Dongle 60 euro fix.

Gezien de hoge prijs stellen we voor om een beperkt aantal van 10 stuks (goed voor 2 ploegen van doelgroepmedewerkers) ter beschikking stellen, waarbij wij de helft van de kostprijs op ons nemen. Dit moet hen in staat stellen te evalueren of dit een handig instrument is in het doen respecteren van de social distance door de doelgroep.

Verder zullen we bekijken of we kunnen aansluiten bij het uitwisselingsplatform met best practices dat zal worden opgezet door de POM West-Vlaanderen.

5) **Psycho-sociale noden**

We schrijven ons in bij een initiatief van STAM en POM West-Vlaanderen waarbij we aan de minister van sociale economie bijkomende middelen vragen voor 'eerste hulp bij opstart' begeleiding van de doelgroep.

Bovendien vragen we aan de minister of de 4% extra loonpremie niet alleen hoeft te worden gebruikt voor beschermend materiaal maar ook voor psycho-sociale begeleiding.

3. **Manier van werken**

Met deze concreet uitgewerkte acties, gingen we terug naar de sociale economie. We gaven hen de mogelijkheid om aan te geven van welk aanbod ze wensten gebruik te maken en een bestelling door te geven (binnen bepaalde grenzen weliswaar). Voor het beleveren van de pakketjes met mondkmaskers, gezichtsschermen en handgels vroegen we een offerte aan VELO omdat die ook de fietsen zal rondbrengen.

4. **Financiële implicaties**

Corona actieplan sociale economie	Aantal besteld	per stuk	totaal	incl btw
2. Vervoer				
2.1. Elektrische fietsen VELO - prijs per stuk, per maand: 180 - maand 1	19	€ 180	€ 3.420	€ 3.420
2.2. Plexischermen voor busjes (als experiment)	3	€ 130	€ 390	€ 390
3. Beschermmateriaal				
3.1. Mondmasker (930+240)	1.170	€ -	€ -	
3.2. Ontsmettingsalcohol (720)	720	€ 2	€ 1.440	€ 1.742

3.3. gezichtsmasker (100)	70	€ 6	€ 420	€ 515
3.4. transport & pakketten maken				
3.4.1. 16 u x 35 euro/u	8	€ 35	€ 280	€ 280
3.4.2. 16 bedrijven x gem 50 km x 1euro/km	16	€ 50	€ 800	€ 800
4. Educatie				
zendertjes (10 per organisatie) 1/2 van 60 euro	100	€ 30	€ 3.000	€ 3.630
Algemeen totaal:			€ 9.750	€ 10.147